

ØKOLOGI & ERHVERV

ØKOLOGISK SVINEPRODUKTION - UDEN KASTRATION

12. september 2014 af: Bent Borg Jensen, Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet

Er fodring med korn de sidste fire dage inden slagtning og slagtning ved en lavere slagtevægt løsningen på hangriseproblematikken i den økologiske svineproduktion?

Kød fra ukastrerede hangrise kan have en grim og uappetitlig lugt og smag, når det steges. Derfor kastreres de fleste hangrise i Danmark.

Kastrationen er en smertefuld oplevelse for grisen og en ekstra arbejdsbelastning for landmanden. Der er indgået en frivillig aftale i EU om at ophøre med kastration fra 2018.

Produktion af hangrise vil have flere fordele: 1) forbedret dyrevelfærd, 2) reduceret pattegrisedødelighed, 3) bedre foderudnyttelse og kødtilvækst og 4) mindre miljøbelastning. Alt i alt vil det give bedre produktionsøkonomi og forbedre afsætningen af økologiske grise. Der er således behov for, at der genereres viden, der kan reducere forekomsten af hangriselugt.

Hangriselugt er forårsaget af ophobning af stofferne skatol og androstenon i fedt. Skatol produceres af mikrofloraen i tyktarmen. Androstenon er et duftstof, der produceres i testiklerne.

Hypotesen bag Organic RDD projektet No-cast er, at det er muligt gennem optimeret fodring og management at reducere behovet for at kastrere hangrise i den økologiske svineproduktion.

Resultaterne viste, at det er muligt at reducere skatol i fedt ved tildeling af let fermenterbare kulhydrater med lav fordøjelighed i tyndtarmen de sidste dage før slagtning. De mest lovende kulhydratkilder syntes at være inulinholdige afgrøder som cikorie og jordskokker, der ved tilsætning til fodret (50 g inulin pr. kg foder) 7 dage før slagtning reducerer skatol i fedt med to tredjedele. Ligeledes er det vist, at en reduktion af proteinindtaget, ved kun at fodre med korn de sidste 4 dage før slagtning, kan reducere skatol i fedt. De nævnte fodringsstrategier havde ingen effekt på mængden af androstenon i fedt. Forsøgene viste, at androstenon i fedt kan reduceres ved slagtning ved en lavere vægt. Lavere slagtevægt havde ingen effekt på skatol i spæk.

Cost-benefit analyser, gennemført med resultater fra den konventionelle hangriseproduktion, har vist, at med en frasorteringsmetode baseret på såvel skatol som androstenon og med de nuværende prisniveauer vil slagte ved en lavere slagtevægt vægt (75 kg mod traditionelt 83 kg) og fodring med hhv. korn eller cikorie, de sidste dage inden slagtning, medføre, at afregningsprisen vil stige med hhv. 0,48 og 0,67 kr. pr. kg kød.

Fodring med korn de sidste dage inden slagtning vil være let at implementere i økologisk svineproduktion, da økologisk hvede og byg allerede er tilgængeligt. Der dyrkes pt. ikke økologisk cikorie og jordskokker i Danmark, begge afgrøder vil dog relativt let kunne dyrkes. Reduceret slagtevægt forventes også at være en mulighed i den økologiske svineproduktion, da forbrugergruppen må formodes at være positiv over for alternative produkter og villige til at betale lidt mere for specialiserede produkter.

I regi af No-cast gennemføres der pt. et demonstrationsforsøg hos en økologisk landmand, der skal afklare, om fodring med korn og slagtning af grisene ved en lavere slagtevægt er løsningen til hangriseproblemet.

Læs mere om det ICROFS koordinerede Organic RDD projekt på: <http://www.icrofs.dk/Sider/>

VIDEN & FORSKNING

Bedre fosforudnyttelse i økologisk jordbrug

Sådan etablerer du græsmarker med mange arter
Økologisk svineproduktion – uden kastration

Økologiske fødevarers betydning for sundheden

10 nye økologiprojekter sat i gang i 2014

Grise som naturplejere?

Er økologisk foder bedre for fisken?

Viden & Forskning - læs mere